

1. A paralelogrammát két átlója négy egyenlő területű részre osztja. Egy ilyen részháromszög oldalai $\frac{13}{2}$, 10 és $\frac{21}{2}$ egység hosszúak. Ennek a részháromszögnek a területe a Heron-képlettel ($t^2 = s(s-a)(s-b)(s-c)$) kiszámítható. Ha a paralelogramma területe T , akkor

$$\left(\frac{T}{4}\right)^2 = \frac{27}{2} \cdot \frac{14}{2} \cdot \frac{7}{2} \cdot \frac{6}{2}, \quad \text{ahonnan} \quad T^2 = (9 \cdot 7 \cdot 2)^2, \quad T = 126 \text{ területegység.}$$

Ismeretes, hogy bármely paralelogrammában az oldalak négyzetének összege egyenlő az átlók négyzetének összegével. Így ha az ismeretlen oldal hossza x egység, akkor

$$2x^2 + 2 \cdot 10,5^2 = 13^2 + 20^2, \quad x^2 = 174,25, \quad x \approx 13,20 \text{ egység.}$$

A paralelogramma kerülete, $k \approx 47,40$ egység.

2. Azonos átalakításokkal, rendezéssel, majd felhasználva, hogy az $x \mapsto \lg x$ ($x \in \mathbf{R}^+$) függvény kölcsönösen egyértelmű,

$$\begin{aligned} \lg(x+9) + \lg|x-1| + \lg 4 &= \lg 100, & (x > -9, x \neq 1), \\ (x+9) \cdot |x-1| &= 25. \end{aligned}$$

Ha $-9 < x < 1$, akkor $x^2 + 8x - 9 = -25$, $(x+4)^2 = 0$, $x_1 = -4$;

ha $x > 1$, akkor $x^2 + 8x - 9 = 25$, így $x_2 = -4 + 5\sqrt{2}$.

($x_3 = -4 - 5\sqrt{2}$ nem megoldás.) Az egyenlet megoldásai x_1 és x_2 .

3. Azoknak a $P(x; y)$ pontoknak a halmazát keressük, amelyekre $PA^2 + PB^2 + PC^2 = 30$. A távolságok négyzetét a koordinátákkal kifejezve:

$$(x+2)^2 + y^2 + (x-2)^2 + y^2 + x^2 + (y-5)^2 = 30,$$

azaz $x^2 + \left(y - \frac{5}{3}\right)^2 = \frac{16}{9}$. A keresett ponthalmaz kör. A kör középpontja $C\left(0; \frac{5}{3}\right)$, sugara $r = \frac{4}{3}$.

4. Legyen a mértani sorozat első tagja a , hányadosa q . A feltétel szerint

$$\begin{aligned} 7(aq + aq^2) + 2(a + aq^3) &= 0, \\ 7aq(1+q) + 2a(1+q)(1-q+q^2) &= 0, \\ a(q+1)(2q^2 + 5q + 2) &= 0, \end{aligned}$$

így $q = -1$ vagy $q = -2$ vagy $q = -\frac{1}{2}$.

Mivel $a \cdot \frac{q^5 - 1}{q - 1} = 22$, azért ha $q = -1$, akkor $a = 22$, ha $q = -2$, akkor $a = 2$, ha $q = -\frac{1}{2}$, akkor $a = \frac{11}{16}$.

5. Ismeretes, hogy $\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \operatorname{ctg}^2 x$ ($x \neq k\pi$, $k \in \mathbf{Z}$), így $\sin^2 x = \frac{1}{1 + \operatorname{ctg}^2 x}$. A feltételből $\operatorname{ctg} x + \frac{1}{\operatorname{ctg} x} = -4$, ahonnan

$$\begin{aligned} \operatorname{ctg} x = 2 - \sqrt{3} \quad \text{vagy} \quad \operatorname{ctg} x = 2 + \sqrt{3}, \quad \operatorname{ctg}^2 x = 7 - 4\sqrt{3} \quad \text{vagy} \quad \operatorname{ctg}^2 x = 7 + 4\sqrt{3}, \\ \sin^2 x = \frac{1}{8 - 4\sqrt{3}} = \frac{8 + 4\sqrt{3}}{16} = \frac{4 + 2\sqrt{3}}{8} = \frac{(\sqrt{3} + 1)^2}{(2\sqrt{2})^2} \quad \text{vagy} \quad \sin^2 x = \frac{1}{8 + 4\sqrt{3}} = \dots = \left(\frac{\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}}\right)^2, \end{aligned}$$

így

$$\sin x = \frac{\sqrt{3} + 1}{2\sqrt{2}} \quad \text{vagy} \quad \sin x = -\frac{\sqrt{3} + 1}{2\sqrt{2}} \quad \text{vagy} \quad \sin x = \frac{\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}} \quad \text{vagy} \quad \sin x = -\frac{\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}}.$$

(A feladat más módon is megoldható.)

6. Ha $p = 1$, akkor az $x \mapsto 6x - 1$ ($x \in \mathbf{R}$) függvénynek nincs legnagyobb értéke.

Az adott másodfokú ($p \neq 1$) függvénynek ($x \in \mathbf{R}$) akkor van legnagyobb értéke, ha $p - 1 < 0$, $p < 1$. Teljes négyzetté alakítással:

$$x \mapsto (p-1) \left(x + \frac{p+2}{p-1}\right)^2 + \left(p-2 - \frac{(p+2)^2}{p-1}\right).$$

Ennek legnagyobb értéke (-6) , tehát

$$p-2 - \frac{(p+2)^2}{p-1} = -6, \quad \text{ahonnan} \quad p = -8.$$

Ezt a legnagyobb értéket az $x_0 = -\frac{p+2}{p-1}$ helyen veszi fel a függvény, tehát $x_0 = -\frac{2}{3}$.

7. Legyen D az $x^2 + px + q = 0$ egyenlet diszkriminánsa; a két gyök: $x_1 = 4$, $x_2 = \frac{D}{2}$. Így az egyenlet:

$$x^2 - \left(4 + \frac{D}{2}\right)x + 4 \cdot \frac{D}{2} = 0,$$

ahonnan $D = \left(4 + \frac{D}{2}\right)^2 - 8D$, tehát $D = 4$ vagy $D = 16$. Az egyenlet ekkor $x^2 - 6x + 8 = 0$, $p = -6$, $q = 8$ vagy $x^2 - 12x + 32 = 0$, $p = -12$, $q = 32$.

8. Mivel a parabola érinti az x tengelyt, azért egyenletét $y = a(x - u)^2$ alakban kereshetjük. Az A pont rajta van a parabolán, tehát $2 = a(3 - u)^2$. Az A pontban a parabolához húzott érintő egyenlete: $4x + y = 14$, így a $14 - 4x = a(x - u)^2$ egyenlet diszkriminánsa 0.

$ax^2 - 2(au - 2)x + au^2 - 14 = 0$, $4(au - 2)^2 - 4a(au^2 - 14) = 0$, ahonnan $a(7 - 2u) = -2$, $a = \frac{2}{2u - 7}$, tehát $2 = \frac{2}{2u - 7} \cdot (3 - u)^2$, $(u - 4)^2 = 0$, $u = 4$, $a = 2$.

A parabola egyenlete: $y = 2(x - 4)^2$.

Rábai Imre